

A ROMÁN LABDARÚGÁS MÉLYSÉGE: BÁNYÁSZCSAPATOK HAZAI MÉRKŐZÉSEI

Akik bemerészkedtek az „oroszlánbarlangba”

Évtizedeken keresztül testi épségét kockáztatta a vendégcsapatnak az a futbalistája, aki testcsellel, egy keményebb szereléssel vagy netán góllal merészelt megtréfálni valamelyik bányavidéki ellenfelét. Az A osztályban a Zsil-völgyi Petrozsény volt a „mumus”.

» SZUCHER ERVIN

Munkáscsapatok a magyar világban, majd Trianon után is léteztek Erdély térségében, de a bányavidéki egyesületek igazából a román szocialista rendszer 1945 utáni berendezkedését követően lettek fénykorukra. A pártvezetés hamar felmérte, hogy a mélyből feljövő vájáróknak a (folyékony) kenyér mellett a cirkuszra is szükségük van. Ezt a pályán a legnépszerűbbnek számító sportág, a labdarúgás, a lelátón meg maguk a bányászok biztosították leginkább. A kommunizmus alatt Romániában nem létezett olyan bányásztelepülés, amely ne büszkélkedhetett volna legalább egy harmadik vagy negyedik ligás futballcsapattal. A Zsil-völgyi Petrozsény évtizedeken keresztül az A osztály egyik legstabilabb középszintű csapatának számított, amely 1974 nyarán, a hazai futballvilág nagy meglepetésére, a Román Kupa elhódításával zárta az idényt. A Jiul azonban egyébként köszönhetően vált a pontvadászat talán legfélelmetesebb csa-

Minerul Lupény–Jiul Petrozsény, csontzenészek megyei találkozója 1985-ben

patává. Egy petrozsényi kiszállás már akkor is diadalnak számított, ha a vereséghez nem társult súlyosabb sérülés.

„Már akkoriban oroszlánbarlangnak neveztek minden bányászvárost, nem is ok nélkül. Erről igazán azok tudnának mesélni, akik begipszelt lábbal tértek haza!” – idézte fel Publik Antal, aki 1957-ben húszéves fejjel épp a Kolozsvári Dinamónál focizva nézett farkasszemet a válogatott Tudor Paraschivval és Gheorghe Romoşannal, akik a Zsil-völgyében rúgták a bőrt. „Csatár létemre én azon szerencsések közé tartoztam, akik épen megúszták. Ennek két oka volt: rendkívül gyors voltam, és a szélen játszottam. Eldobtam a labdát, és az ellenfelet kikerülve letértem a futópályára, nyargaltam, mint akit puskából lőttek ki. Így sikerült túljutnom

Paraschiván, aki azonban hátraszólt társának, Romoşannak: »Romică, bagă şenila!«, azaz, nyomd be a lánctalpast! Hallván az utasítást, ismét megpöccinttem a labdát, és újból letértem a salakra” – neveti el magát az ezelőtt hat és fél évtizedes petrozsényi történeten a valamikori válogatott balszélső.

De nem csak Romoşanék idejében, az azt követő évtizedekben is a Jiul volt a többi A osztályos csapat réme. A petrozsényi játékosok és szurkológárdájuk hazai pályán olykor a szó szoros értelmében földbe döngölték az ellenfelet. A Zsil-völgyieknél több csontzenész is játszott, akik közül hosszú éveken keresztül a Stocker–Tonca páros vitte a prímet. „Ez a két középhátvéd tört-zúzott, nem érdekelt az ellenfél testi épsége” – emlékszik vissza Szöllősi László, aki a 70-es

évek első felében az ASA egyik alapemberének számított. Nem hiába állította egykori csapattársuk, Gabriel Stan, hogy a két csontzenész valóságos pszichó-zist okozott az ellenfeleknek. A marosvásárhelyi korszak után Szöllősi dicsőit, majd metalotecnikus játékosként is megtapasztalta, mit jelent idegenben játszani bányászcsapat ellen. Ám mint mondja, egyetlen település sem múlta felül Petrozsényt, ahol mindent elkövettek azért, hogy a jóval képzetlenebb, technikásabb és gyorsabb ellenfelet térdre kényszerítsék. A Jiul egyik aduja a rossz minőségű pálya volt, amely természetesen a romboló játékot játszó hazaiaknak kedvezett. „Nem elég, hogy rossz volt a játéktér, a hazaiak még turpisságokhoz is folyamodtak. Egyik alkalommal érkezésünk napján megvizsgáltuk

a gyeper minőségét, megállapítottuk, hogy kőkemény, másnap ennek megfelelő szeges cipővel léptünk ki az öltözőből. Csak hogy a szervezők időközben teljesen feláztatták a pályát, mi meg a bokáig érő sárban csúszkáltunk” – mesélte Szöllősi.

A Steaua és a válogatott kiváló csatára, az 1981-ben Németországba disszidált Marcel Răducanu regényt tudna írni arról, milyen volt az ország talán legtechnikásabb szélsőjeként egy Jiul elleni meccset túlélni. „Kilenc évig játszottam a Steauánál, de csak ötször léptem pályára Petrozsényban, és az is sok volt. Inkább sérültet jelentettem a Zsil-völgyi kiszállások előtt” – avatott be a más futballisták által is kipróbált huncutságba a Dortmundban élő egykori csillag. Amikor a csontzenés is süket fülekre talált, a petrozsényi szervezők nem riadtak vissza a vegyi fegyver bevetésétől sem. Ezt Ion V. Ionescu is megerősítette, aki az 1975/76-os idényben edzette a Jiult. A stadion közelében működött egy hőerőmű, amely borzasztó füstöt volt képes kienedni. „Perceken belül a második féldőre olyan füst keletkezett, hogy a pályán szinte semmit nem lehetett látni. Mire felszállt volna, már 1–0 volt javunkra” – nevette el magát az idős tanárember.

Az iparág tönkrementével és a bányavárosok teljes lepusztulásával az évtizedes hagyományral rendelkező csapatoknak is befellegzett. Ma már az első osztályban egyetlen bányászcsapat sem rúg labdába. A hírhedt Petrozsény a harmadosztályban szerepel, de már nem bányavárlat tartja fenn.

akiket
az idő
igazol

Stabil cégek Székelyföldön a '90-es évek óta

A mikrofonnál helyi magyar vállalkozókat faggatunk nagy sikertörténekről és buktatókról.

rádió

NÉZZE MEG A MŰSOROKAT A RÁDIÓ GAGA
YOUTUBE-CSATORNÁJÁN!

mediatér

NTGN

MAGAZIN ÚJSÁGÍRÁS
PROGRAMMODERN TARTALOMGYÁRTÁSI ÉS SZERKESZTŐSÉGI
ISMERETEK, MŰHELYMUNKA 2023-TÓL KOLOZSVÁRON!

WWW.NTGN.HU